

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Cauzele înfrângerii.

Sibiu, 13 Iunie n.

Ziarele noastre naționale sunt pline de rapoarte amănunțite și revoltătoare despre decurgerea actului de alegere în cercurile electorale cu candidați naționaliști, și în aceste rapoarte sunt înșirate toate actele îngrozitoare de volnicie, sevărsite față de alegătorii români, din partea organelor guvernului. S'au cumpărat voturile, s'au intimidat oamenii, s'au terorizat, și unde nu s'a putut ajunge la rezultatul dorit nici pe calea aceasta, au fost alegătorii *opriți* dela exercicierea dreptului lor, pe diferite căi.

Hotărât, că pe calea aceasta au trebuit apoi să cadă candidații naționali români în cele mai multe cercuri electorale, cum au și căzut. Motivul principal al înfrângerii partidului național român este deci și rămâne faptul, că alegerile nu au fost libere nici de astădată la noi, după cum nu au fost ele libere nici odată. Dar să ni se permită să spunem, că nu acesta e *singurul* motiv al înfrângerii. Am fost atins într'un număr mai recent (55) și alte motive, de altă ordine, pe cari le susținem și acuma, chiar cu primejdia de a fi tratați de nou din partea sentințelor neadormite dela „Lupta” cu grațiosități de felul a celor, cu cari ne-au onorat în numărul de Marți al ziarului lor. Avem adevărat nu numai tăria convingerilor noastre, ci și curajul de a ni le spune pe față, irelevant dacă ele plac ori nu plac singurilor mântuitori de astăzi ai neamului nostru.

Vina pentru înfrângerea suferită o poartă deci în al doilea rând conducătorii de astăzi ai poporului românesc. Să nu ni se iee în nume de rău sinceritatea, dar fruntașii de azi ai poporului nostru s'au dovedit cam prea puțin destoinici în a conduce mulțimile în luptele elec-

torale. Ținem adevărat să se știe, că dela conducătorii unui popor nu se cere numai aceea, să știe declama, să știe însuflăți masele și să le știe câștiga pentru ideea națională, ci se cere și aceea, ca în luptele date pentru realizarea ideii să le știe conduce astfel, ca să nu iase bătute din ele, pe întreaga linie.

Pe cât de iscușiți s'au dovedit că sunt, mai ales unii dintre conducătorii de acuma ai poporului nostru, cu privire la însușirea primă, la provocarea însuflății poporului pentru cauza sa sfântă și dreaptă, lucru pe care-l recunoaștem cu drag, pe atât de slabi s'au arătat ei a fi cu privire la conducerea celor însuflăți în luptele date.

S'a lucrat fără nici un plan, fără nici un sistem, probabil în firma credință, că și așa noul guvern a venit la putere cu îndrumarea de sus, să facă alegeri libere, cel puțin în cercurile naționale. S'a scăpat însă cu totul din vedere, că guvernul a venit și cu angajamentul luat, să-și scoată din alegeri o majoritate parlamentară *cu orice preț*, și guvernul a căutat să și-o scoată și a scos-o de unde a putut, deci și din cercuri românești.

S'au făcut greșeli peste greșeli în conducerea partidului național român. Nu noi o spunem, ci au spus-o alte foi naționale, că dela clubul parlamentar român nu au primit nici odată vre-o informațiune despre planurile și intențiunile sale, și astfel presa nici când nu a fost orientată asupra politicii conducătorilor și nu putea să iee o atitudine unitară. (Probabil, pentru că nici conducătorii nu erau nici odată unitari). Astfel apoi ziarele naționaliste se suspicionau unele pe altele: „Tribuna” făcea reproșuri „Drapelului”, că directorul său ar fi antișambrat pe la ministri, „Drapelul” se pusese la pândă ca să prindă pe cei dela „Tribuna” cu ocazia mică, iar „Lupta” improșcă și improșcă mereu în toate părțile,

probabil pentru că să facă — închiegarea rândurilor!

Nu noi o spunem, ci dnul Dr. Ioan Suciu, care s'a desfăcut din tovărășia conducătorilor, spunea, că atunci când le-a propus să facă organizarea partidului pretutindenea în țară, — lucrul cel mai de căpetenie care se cere la un partid, — l-au luat ceialalți în bătaie de joc, și i s'a dat răspunsul, că doară suntem organizați! Da, așa de organizați, încât la conferința națională din Sibiu, ținută în 5 Aprilie c., nu se știa esact nici aceea, că în câte cercuri sunt Români în majoritate la alegeri, pentru că erau cercuri, în cari fruntașii nu s'au îngrijit nici măcar de listele electorale, ca să le aibă la timp.

Candidările apoi pe unele locuri au fost foarte nepotrivite, și așa s'au făcut de fără sistem, că în unele cercuri cu minorități românești s'au pus candidați, în alte cercuri cu majorități, nu. Pe unele locuri s'au legat pacturi, cari iar s'au stricat, pe alte locuri s'au luat alte angajamente, cari nu s'au respectat. Cu un cuvânt, s'a lucrat fără plan de luptă, cu toate că vreme au avut destulă conducătorii pentru a-și compune un plan bine chibzuit.

La noi alegerile sunt curate războaie; și cine intră în ele fără plan strategic bine alcătuit, nu câștigă, ci perde luptele, fie armata oricât de bravă, mulțimea oricât de însuflătită pentru cauza pe care o reprezintă fruntașii ei, căci e lucru cunoscut, că nu armatele, ci comandanții perd totdeauna luptele, chiar și pe câmpul de războiu.

Iată de ce am spus deci și spunem de nou, că nu e bine să se coțoseze orice nechemat în fruntea treburilor și să iee rolul de conducător al neamului, fiindcă dela un conducător al mulțimilor românești se cere ceva mai mult decât aceea, de a le putea ținea vorbiri frumoase, cari le îndoișează și le însuflătesc, și decât aceea, de a arunca cu tină

asupra altora: căci se cere darul de a putea prinde situația din toate părțile ei, și bune și rele, ca apoi amăsurat rezultatului scos din înțeleapta precumpănire a lucrurilor să poată fi croită linia de conduită a fruntașilor și a mulțimilor. Ori, cum zicea fericitul Alex. Mocsonyi: Politica să face *cu capul*, nu cu gura, ori cu pumnul. Cine o face cu pumnul, nu poate să ajungă decât numai acolo, unde trebuie să ajungă, la — dezastru.

„Dibuiți perfide”. Sub titlul acesta ne onorează „Lupta” din Budapesta, în numărul 91 dela 7 Iunie n. cu niște necuvlințe, de cari trebuie să se scârbească orice om cu bun simț și cu bună educație. Cetitorii nostri vor ști destul, când le spunem, că cuvintele „perfid” și „nerușinat” sunt expresiuni destul de domoale, față de celelalte, cu cari suntem tratați din partea oamenilor grupați în jurul organului partidului național. Nu răspundem la insultele și murdăriile „Luptei”. Avizăm însă pe cetitorii ziarului nostru, că am luat măsurile necesare, ca răspunsul cuvenit să-l dea judecătoria, prin sentință motivată. Sperăm, că bine educatul domn (??), care ne-a insultat, va avea curajul să și răspundă în fața judecătoriei pentru fapta sa, și nu se va ascunde în dosul vreunei păpușe de paie.

Cum s'au făcut alegerile? Comitetul central electoral al comitatului Selagiu a ținut ședință în 9 Iunie n. și a luat o hotărâre de înțelesul, că regretă trista aparițiune, că pe teritoriul comitatului pretutindenea funcționarii publici, de stat, municipali și comunali, nu au observat la alegeri neutralitatea impusă lor de lege, ci ei au făcut pe corțeji și pe conducătorii actului de alegere. Față de puținele excepțiuni, adevărat față de acei funcționari, cari au putut să-și păstreze neutralitatea, ori și-au dat voturile conform conștiinței lor, comitetul central electoral al numitului comitat și-a exprimat *recunoștința*. Am înțeles! Comitetul central e opozițional. Funcționarii din urmă su mers cu opoziția, ceialalți cu stăpânirea.

FOIȘOARĂ.

Arta poporană românească.

Domnul profesor universitar din București, Al. Teigara-Samurcaș, directorul muzeului de etnografie și artă națională, a tipărit o broșură germană despre arta poporană românească, arătând în broșură următoarele:

Faima cântecului poporan românesc cu sunetele lui armonioase a trecut de mult granițele țării și a făcut cunoscută o parte din sufletul artist al poporului nostru.

Astăzi, străinătatea ne prețuiește însă mai mult prin grânele și petrolul ce exportăm. În timpul din urmă totuși, se pare, încep a ne cunoaște și prin produsele artei poporului nostru, de când expoziția internațională de artă populară în Berlin a atras asupra acestora luarea aminte a lumii.

Și cu drept cuvânt, căci arta populară, despre care se poate vorbi în Europa de mijloc, numai ca de ceva care a fost, e încă vie în România. Firește, mult n'o s'o mai ducă nici aci, căci o vor ucide fabricile.

Deocamdată, arta poporană românească e într'adevăr arta poporului și are întindere foarte mare. De aceea e greu

să dai despre ea icoană întreagă; căci, spre a înțelege arta unui popor, trebuie să cunoști țara și oamenii, limba și obiceiurile.

Se știe, că Românii s'au făcut din coloniști romani, așezați pe teren dacotrac. Dar în cursul vremii au suferit înrăuri dela multe alte popoare, care au trecut prin țările dunărene și în parte chiar s'au și așezat aci.

Totuși miezul poporului român s'a păstrat aproape curat în plaiurile munților, cu obiceiurile și cu arta sa, cari cu timpul s'au întins peste țara întreagă.

Dar poporul, care locuiește acum în România și Transilvania, deci ținutul de amândouă laturile Carpaților, între Tisa și Prut, e unul și același; iar arta lui poporană, e aceeași și la insulele de Români, cari s'au despărțit de țara de obârșie.

Arta noastră națională a ajuns pe cea mai înaltă treaptă de dezvoltare; își are rădăcinile în tradiție și găsește sprijin puternic în viața economică foarte simplă a poporului.

Hărnicia femeii tot mai are rost aci, fiindcă drumurile de fer, negoțul, fabricile n'au ucis-o încă.

Sunt ținuturi întinse, unde familiile își fac tot ce trebuie, începând dela casă și dela toate mobilele până la cel mai mic

lucru de îmbrăcăminte. Numai în astfel de condiții e cu putință artă poporană vie. Mulți țărani își duresc ei înșiși casa; o duresc cum le place și o împodobesc, cum socot că-i mai frumos.

Bărbatul face toate uneltele casei, plugul și tot ce le trebuie. El își face căciula și opinciile, căci știe și a tăbăci pielea pentru ele. Unde se află lut bun, își face și olăria; unde nu, își face tot felul de vase și unelte de lemn. Meșteșugarii ăștia sunt țărani ca și ceialalți, cari se îndeletnicesc cu arta în timpul ce le rămâne slobod dela grija vitelor și dela lucrul pământului.

Femea se îndeletnicește și mai mult cu arta poporană. Căci fiecare ține să facă tot pentru casa ei; ea seamănă, câneapă, o topește, o meliță, o toarce și țese din ea dela pânza groasă până la cea mai subțire. Ea face din lână haine, lăcșoare pentru casă și casnici.

Portul e cum îl cere clima. Țăranele lucrează la câmp în arșița soarelui, dar înfruntă și asprimea ernei din România. Are iie sau cămașă, lungă până la glezne și peste aceasta cătrînță, mai adesea alcătuită din două șorturi: fote; una mai mare, îndărăt, opreg, și alta mai mică, înainte: șort, fâstac. Rar se mulțamește cu o rochie dintr'o bucată, cu falduri: vâlnic, zăvelcă. Șorturile le ține n'jurul mijlocului cu brâul sau betele. Peste piept și

umere are vara pieptar de stofă, iarna de blană.

Dar portul se deosebește nu numai după județe, ci chiar și în același județ, ba chiar și dela sat la sat.

În multe părți află familii cari țin neclintit la portul din vechime. Bunde, cojoacele, pieptarele sunt uneori așa de împodobite cu cusături, încât nu li se mai vede pielea din cari sunt făcute.

Tot așa cămeșile, cari au mai ales pe umere un fel de epolete (altife) cusute bogat, iar pe mâneci podoabe geometrice una lângă alta (râuri). Mătasa o fac și o vopsesc femeile.

Și șorturile le împodobesc. Iar când le țes, le aleg cu cele mai felurite desemnuri. Alte șorturi sunt bogat cusute cu aur și cu argint; au sus o dungă de două laturi de mână, dela care se coboară în jos alte podoabe. Șorturile le poartă zilnic, dar și la joc; se lipesc de trup și fac să se vadă frumuseța mișcărilor.

Tot așa de fermecătoare sunt maramele albe, lungi și străvezii, pe cari le poartă femeile măritate.

Le învăluesc de mai multeori în jurul capului, iar capetele atârnă slobode. În unele locuri, mai cu seamă în Banat, femeile măritate poartă conciuri frumos împodobite.

Femeia împodobeste casa cu lucrul său. Împodobeste ștergarele cu podoabe

Din România.

Premiile „Teatrului Național” din București. Marți, săptămâna trecută, comitetul Teatrului Național din București s'a întrunit pentru a decerne premiile hotărâte celor mai bune lucrări dramatice românești, cari s'au distins în ultimii doi ani pe scena acestui teatru. Comitetul a hotărât următoarele premii: Premiul I de 5000 lei, s'a împărțit în două: 2500 s'au acordat dlui B. Delavrancea pentru *Apus de soare și Viforul*; 2500 lei dlui A. G. Florescu, pentru lucrările sale *Sanda* și *Chinul*. Premiul II, de 1000 lei, dlui Ioan G. Miclescu, pentru lucrarea sa *Jertfa*, piesă într'un act. Premiul III-lea, divizat în două dlor: G. Ranetti, 500 lei pentru comedia *Romeo și Julieta la Mizil*; și D. Anghel și St. O. Iosif 500 lei pentru *Carmen Saeculare*. Comitetul Teatrului Național a mai hotărât să acorde un premiu de 1000 lei pentru cea mai bună lucrare cu subiect național, ce se va prezenta direcțiunei până la 1 Ianuarie 1911, și care se va reprezenta de 10 Maiu.

Dela „Academia Română.” Marți „Academia Română” și-a ales în ședință intimă pe presidential ei. A fost ales dl Iacob Negruzzi, cu aproape unanimitatea voturilor. Alesul și-a ocupat numai de-o dată fotoliul presidențial și a rostit o vorbire de mulțumire. S'a repetat apoi votarea pentru alegerea unui membru ordinar în secția istorică, în locul decedatului Gr. G. Tocilescu. A primit dl Nicolae Iorga 15 voturi, fiind 12 voturi contra, deci nici de astădată candidatul nu a obținut 2/3 din voturile date. Mercuri s'a făcut apoi a treia votare, și dl Iorga a fost ales cu 15 voturi, dându-se 11 voturi contra, dar la a treia votare e suficientă simpla majoritate. A mai fost ales membru corespondent în secțiunea istorică domnul A. Lăpușanu, iar membru ordinar, în locul decedatului Bunea, a fost ales bucovineanul Stefanelli. Joi a fost ședință solemnă de încheiere. S'au citit titlurile operelor premiate în sesiunea aceasta. Dela noi a fost premiată monografia despre *Saguna* a dlui Dr. I. Lupuș, cu 1000 lei, din premiul divizibil Adamachi. Dl Dr. At. M. Marienescu, care a luat parte la ședințele „Academiei Române”, a sosit Vineri sara acasă, la Sibiu.

„Academia Română” a mai ales apoi în sesiunea ordinară de a doua membru onorari pe marele mecenat Vasile Stroescu, în vederea meritelor pe cari și le-a câștigat prin sprijinul dat culturai naționale române. La ședințele „Academiei” a mai participat delo noi, afară de dl Marienescu, încă și ilustratarea Sa domnul Ioan Călugăreanu de Pușcariu, care asemenea s'a reîntors în deplină sănătate Vineri acasă, la Bran.

Premiul Lazar de 5000 de lei a fost acordat dlui Alex. Zaharia, profesor universitar în București, pentru lucrarea sa „Calitatea cerealelor române”.

Jubileul liceului Lazăr. Joi a avut loc la Ateneul din București o serbare de împlinire a unei jumătăți de veac a liceului Lazăr. A asistat și A. S. R. Principele Carol, care a figurat cu numele printre elevii acestui liceu, apoi dnii Haret, ministrul cultelor, Em. Porumbaru, fost ministru și vice-președinte al Camerei, Emanoil, profesor universitar ș. a. Serbarea a început la ora 9 dim.

simple, dar frumoase; țese cu hârnice scoarțe și lăcero, alese cu modele felurite, nu numai pentru așternut pe jos, ci mai ales spre a împodobi cu ele pereții. Dar țărâna lucrează și pentru fete, zestre; oăci la măritat le dă dela zece la douăzeci de lăcero.

Dar tocmai această artă a țărânelor a început a se pierde. Femeile nu mai pot găsi răgazul trebuitor pentru această muncă îndelungată; au început a vedea că fabricile le dau stoffe mai efține pentru casă și haine. Iată de ce s'au înființat societăți, cari cantă să împedice căderea.

Se silesc a păstra dragostea pentru portul vechiu și a găsi desfacerea produselor artei lor. Neapărat astfel caracterul adevărat al artei poporului, se oam perde, oăci rostul acesteia e să lucreze nu în vederea câștigului, ci de dragul lucrului.

E un rău mare, oă țărâna și țărânu nu au ștlu pentru oine lucrează, pe când înainte lucrau pentru cei din familia lor, cum au fost apucat din părinți și moși-strămoși. Caracterul poporan se păstrează neapărat, pe oă vreme lucrează mâni țărânești, dar rame de tablouri, săculețe, punți, legături de cărți, oămeși de stoffe subțiri și scumpe: astea, drept vorbind, sunt străine de arta poporană și-i ȳestesc moartea. Iată de ce trebuie să a-

DI Marin Dumitrescu, directorul liceului Lazăr, care a luat cel dintâi cuvântul, a arătat oă se serbează în mijlocul reprezentanților celor 5 generații, împlinirea a 50 ani dela înființarea liceului Lazăr.

Un an după unirea principatelor s'a înființat acest liceu dându-i-se numele întemeietorului limbei românești „Lazăr”.

Duhul lui a însușit și călăuzit pe profesorii acestui liceu în îndeplinirea marelui lor și în transmiterea sentimentului de iubire de neam și de limbă, elevilor acestui liceu.

N'a fost problemă de limbă, care să nu fi preocupat pe profesorii acestui liceu, cari au muncit pentru a da neamului pe acești oopii entuziaști.

Spune oă elevii de azi s'au ia de pildă pe elevii de ieri.

Arată cum, după intervenția M. S. Regelui Carol, cu mari sacrificii ministrul cultelor de pe vremuri a hotărât să ridice o clădire specială a liceului.

Termină mulțumind tuturor celor cari au dat concursul lor acestei serbări. Au vorbit cinci persoane, cari reprezentau cele din urmă cinci generații. Cel dintâi a vorbit dl Em. Porumbaru. Dsa, ca fost elev al liceului Lazăr, salută pe A. S. R. Principele Carol, înscris printre elevii acestui liceu.

Arată în ce împrejurări s'a instituit liceul Lazăr, după săvârșirea unirii principatelor, și cum au desăvârșit profesorii ce s'au perindat opera de educație culturală a poporului. Elevii liceului cari sunt reuniți aci, marchează progresele realizate de noi pe terenul cultural.

În numele foștilor elevi ai marilor apostoli din epoca creșterii liceului Lazăr, dorește profesorilor de azi să continue a desăvârși opera mare a profesorilor de ieri, cari au pus România alături de țările cele mai civilizate.

A vorbit apoi dl Emanoil, profesor universitar, care a arătat, care e situația noastră culturală de azi și a povestit o serie de anecdote din viața de elev al liceului Lazăr. Aduce omagii profesorilor acestui liceu și arată cu ce au contribuit ei progresului cultural.

Dl căpitan Cernovodeanu, aduce omagii de recunoștință în numele colegilor săi, foștilor lor profesori dela liceul Lazăr. Povestește unele anecdote din timpul sât a fost elev al acestui liceu.

Dl Cezar Partenie a felicitat pe inițiatorii acestei serbări, cari au făcut pe elevi să rețrăiască laolaltă amintirile din trecut. Aduce în numele celei de a patra generații de elevi, omagiile sale profesorilor în viață și amintire neștearsă celor morți. Vorbește de calitățile profesorilor liceului și spune, oă generațiile reunite la această serbare reprezintă trecutul, prezentul și viitorul. Termină urând profesorilor de azi să continue de a trimite în sânul societății buni și destoinici cetățeni.

Dl Al. Romalo, a vorbit ca cel mai tânăr absolvent ocupându-se de regulamentul liceelor și a arătat oă trebuie să se dea culturai și un caracter superior de moralitate. A insistat apoi asupra raporturilor ce trebuie să existe între profesori și elevi.

La urmă a luat cuvântul dl Haret care a lăudat ideea de a se fi provocat acest defileu al generațiilor, cari ni-au dat noțiunea mersului ascendent al țării spre bine și progres. A schițat dezvoltarea

dunăm oă vreme mai e în această artă viața adevărată.

Muzeul național de curând înființat, și-a luat această însăroinare. Măcar că au trecut numai 3 ani de atunci, a isbutit a aduna lucruri frumoase de tot și din toate ramurile industriei casnice și a le espune.

Bucata de căpetenie din colecție este casa așa de interesantă prin împodobirea ei. E din muștii Olteniei, iar măiestrul care și-a durat-o, Antoniu Mogoș, trăește încă, e de 78 de ani.

Casa țărănească are trei tipuri de căpetenie. Cea dela câmpie e lungăreată, din gard lipit cu lut, cu două odăi și cu un tărnaț care înalțează mult spre partea de miază-zi. Sunt și case de acestea cu temelie aproape pătrată, tot din gard uns cu lut; dar cu acoperământ de paie foarte înalt, gros și țuguiat.

În sfârșit e casă dela munte. Pe temelie de piatră se înalță case de bărne și pari, cu acoperiș de șindilă.

Forma cea mai veche a vetrei, în mijlocul casei, aproape nu se mai întâlnește. De obicei e lângă un perete.

Nu arareori e în legătură cu soba, care încălzește odaia de alături, dar ese gura tot în vatră. Ogeșuri sau coșuri adevărate pentru fum nu au casele țărânești adevărate; fumul își caută drum prin băgegile poperșului.

noastră culturală din ultima jumătate de veac și a terminat recomandând noilor profesori să urmeze pilda celor vechi.

Serbarea a luat sfârșit la orele 12. După amiază a avut loc la Teatrul Național un matineu de gală.

Statistică.

Publicațiuni periodice.

Primum la redacție dela Biblioteca Academiei Române două tablouri de statistică foarte instructivă.

În primul tablou ni se înfațesează statistica publicațiunilor periodice române apărute afară din România în 1909. Vedem, din datele ce ni se pun la dispoziție, oă în țara noastră, în Ungaria întreagă, apar în 13 orașe 36 de publicațiuni românești. Sibiu figurează cu 7, Aradul cu 4, celelalte cu 1—3 publicațiuni periodice. Ziare politice zilnice am avut 4: în Arad, Brașov, Budapesta și Cluj (?); afară d'aceste patru au mai apărut la noi 7 gazete politice, 8 bisericești-didactice, 4 de literatură și artă, 3 de agricultură, 8 enciclopedice, 1 umoristică și 1 ocazională.

Nu sunt cuprinse în acest tablou — spune raportul — mai multe publicațiuni periodice din Ungaria, cari nu se primesc la Academia; între altele aflăm, că nu s'au trimis la Academia: Drapelul (Lugoj), Gazeta de Dumineca (Șimleu), Foaia Diecezană (Caransebeș), Foaia Poporului (Sibiu) ș. a.

Editorii acestor publicațiuni credem, oă vor lua la cunoștință împrejurarea aceasta și, cel puțin pentru viitor, o vor repara.

De altă parte ar fi de dorit, oă „Asociațiunea” care își are centrul în orașul Sibiu, să ajute și din partea sa, completând și rectificând datele, adunate în tabloul acesta de statistică de care am amintit.

În al doilea tablou, compus tot de biblioteca Academiei, ni se face cunoștință statistica tuturor publicațiunilor periodice și a tipografiilor din România în 1909.

România a avut în 49 de orașe 558 de publicațiuni, între care românești 516, celelalte în limbi străine. Publicațiile acestea s'au tipărit în 222 de ateliere grafice. Din ateliere însă numai ceva peste jumătate (116) sunt românești, restul este mai ales evreesc, cu 85 de tipogrefii.

În București au apărut 294 (vre-o 30 străine); capitala are 51 ziare politice române, între care 14 zilnice; mai are 3 zilnice franceze și 2 zilnice germane. Publicațiuni române literare 18, bisericești-didactice 14, de agricultură-industrie-comerț 54 ș. a.

După București urmează Ploestii, cu 29 de publicațiuni, apoi Brăila cu 28, și abia în locul al patrulea vin Iași cu 27 (din care 2 în limbă evrească) — observăm de altfel oă în Iași apar trei gazete zilnice; — Craiova are 25 de publicități, Galații 16, Pitești 11, Focșani 10, iar celelalte orașe între 9—1.

În România întreagă au apărut în 1909 publicațiuni române:

politice 179;
de agricultură, industrie și comerț 83;
bisericești și didactice 26;
literare 34;
de administrație, legislație și drept 56;

În apropiere de orașe sunt case mai încăpătoare, tot așa în părțile mai bogate, de pildă în ținuturile de unde se scoate petrol. Fac locuințe cu cărămidă și lemn, le tencușe cu var și nășip, nu uită nici odată cerdacul, iar flori în ferestri și pe cerdac dau caselor înfațșare prietenoasă.

Unde este lemn din belșug, casele de bărne ajung adevărate lucrări de artă. Mai totdeauna sunt mai mici, dar țărânu le împodobește săpând lemnăria. Mai ales partea care înalțează dela ușă ca un chiosc sau foișor, cerdac, tindă, o împodobesc cu stâlpi săpați și cu pragul de sus împodobite de asemenea. Lucrează fără model, numai din tradiție și cum li se pare mai frumos. Așa e casa din muzeul din București. Măiestrul care a durat-o, n'a fost eșit nici odată din satul său și tot ce n'a avut de unde lua pildă în acel sat, a născocit dela sine.

Neapărat nu-i este dat ori cărui țărân să-și facă locuința cu atâta gust și îngrijire, dar fiecare își face poarta curții împodobind-o oă mai bine. Poarta e așa de înaltă, încât să poată intra pe supt ea carale încălțate cu fân etc., iar alături e porțița, pe care umblă. În coperișul porții stau porumbeii. Aceste porți se deosebesc în privința artistică după sate.

(Va urma).

de științe, medicină, igienă 32;
de geografie și istorie 5;
militare și de gimnastică 7;
enciclopedice 33;
numere de ocazie 15;
gazete de reclame 23; umoristice 23.

Evreii au avut 4 publicațiuni politice în limba lor: una în București, alta în Galați și două în Iași; iar dintre cele tipărite în limba română, au fost evrești 12, toate conduse de evrei.

Mai adăogăm, oă în țările afară de România s'au mai tipărit în: Bucovina 6, Basarabia 1, Turcia 2 și în America 5 publicațiuni românești în anul 1909.

Despre lux.

— Cuvântare pentru popor. —

Glăsul celui ce strigă în pustie, glasul Mântuitorului de sub sclăvia păcatului, a îndemnat omenirea timpului său și prin ea și pe noi spre desăvârșire, progres, înaintare, prin cuvintele: „fiți desăvârșiți, precum tatăl vostru desăvârșit este”. Năzuința spre propășire e înăscută în firea fiecărui singuratic, în urmăre în firea fiecărui neam. Glăsul puternic și dulce al fiului teslarului a împintinat duhul omului spre propășire pe toate tărâmurile, spre lumină, care în scurtă vreme s'a resfirat peste întreg rotogolul pământului. Progres și apropiere spre desăvârșire s'a făcut la toate neamurile, la unele mai mult, la altele mai puțin.

Multe neamuri însă în năzuința lor spre lumină au apucat și diferite cai ră-tăcite; au apucat pe calea netedă, dulce și ademenitoare a desfrăului aducător de perire, oăruia multe au și căzut jertfă.

Cultura zilei de azi a adus multe păcate uoigătoare de neamuri, experiența largă a înbrăcat pe mulți în haina patimelor, neînțelegând rostul propășirii spre lumină. Un păcat adus de duhul vremii de azi, e pofta inimii de a cheltui banul pe lucruri fără de cari ea poate trăi, care păcat îl cunoaștem sub numirea de lux.

Această bucurie otrăvitoare a prins rădăcini destul de resfirate în corpul neamului nostru, în care își varsă sucul său otrăvitor. Despre greutatea și urmările triste ale acestui urât păcat voiu să vorbesc astăzi, oameni buni, Vă rog să fiți cu luare aminte!

Un învățat cu drept cuvânt zice într'un loc, oă nici un popor nu s'a putut apropia de o cultură mai înaltă fără peatra fundamentală a bogăției. E un lucru recunoscut oă avuția ajută duhul în năzuința sa spre propășire pe toate tărâmurile. Un neam sărac nici nu poate să facă peși repezi în mersul său cultural. Sărăcia atât de proverbială a neamului nostru ne-a împiedecat și ne împiedecă de a merge cu pași largi spre o fericire vremelnică și vecinică. Să nu credem însă, oă numai jugul străinului, ce l-am purtat veacuri de-a rândul, ni-a adus sărăcia. Nu, ci și patimile noastre, precum și pofta urată a luxului de a ne împodobi trupul cu lucruri scumpe, dar fără de folos. Luxul, această boală îngrozitoare, care a nimicit neamuri tari și cetăți puternice, ne aduce sărăcia în vatră. El ne pune stavilă înaintării culturale și morale prin faptul, oă ne împiedecă întărirea economică.

Crede oare cineva oă luxul nu e păcat, după ce ori și cine cade în ghiarele lui cu ușurință și fără nici o remușcare de conștiință? Amar s'ar înșala. E adevărat, omul poate face ce vrea cu avutul său, cum zice apostolul Pavel „toate-mi sunt libere, dar nu toate de folos”, nu, oăci urmările și ale luxului, ca ale ori și oăruia păcat, sunt triste pentru trupul și sufletul celui luxos și a deaproapelui său. Păcat și încă greu păcat e luxul, oă se împotrivesc firii, păcat, oăci vatămă pe desproapele său, luându-i bucuria din gură, păcat, oăci pârâșii luxuoșii au pânea din gura filor și o aruncă cănilor; păcat, oăci este înălțuit cu mândria, căreia se împotrivesc Dzeu, și amar e, când ai pe Dzeu potrivnic; păcat, oăci luxul se împotrivesc voinții dumnezeiești, care își are espresione în cuvintele: „Să se gătească nu cu împletituri ale părului și cu aur și cu mărgăritare sau vestimente făcute scumpe, ci prin fapte, cum se cuvine murilor, cari făgăduesc temere de Dzeu”. (Tim. II 9—10). Nu podobește fac deci pe om plăcut înaintea lui Dzeu și înaintea oamenilor, ci faptele cele bune cari însemnează sufletele.

Ori tu femeie crezi, oă vei fi mai dragălașă bărbatului tău împodobindu-te cu fel și fel de haine scumpe și cărpe de sâtră, a căror față strălucitoare storce bani câștigați cu mâni și spate ude de tempestățile văzduhului sau spiroalele sudorilor amare? Crezi, oă vei fi mai cinstită ori mai prețuită de lumea cinstită cu podoa-

bele strălucitoare, sub cari se ascunde sărăcia.

O amar te fășeli! Imbracă-te și împodobește-te cu fapte bune: cu umilință, moralitate, înfrânare, îngăduință, și de sigur cu mult mai plăcută vei fi oamenilor și lui Dumnezeu. Aceasta e adevărata podoabă a fiecărui creștin, podoaba pe care o iubesc îngerii, și care facea pe o parte că-tiga, căci nu cere bogăție, nici ranguri ci numai inimă.

Cu oftatul unui desnădăduit ne văierăm de greutatea zilelor de azi, reamintindu-ne zilele de fericire ale bătrânilor. Și cu tot dreptul, căci, vai grele nesunt, când suntem siliți să luăm toiașul în mână, apucând drumul lung peste oceanul întins către țări străine pentru un câștig mai mare. Grele ne sunt zilele de azi, când ne lăsăm muere și copii, părinți, frați și surori, când trebuie să ne părăsim vetrele noastre mult iubite, neștiind că ne vom mai întoarce la ele.

Zilele de azi nu sunt însă rele în firea lor, nu, ci noi ni le facem rele. Noi, căci poftele josnice ale inimii și trupului ni le sporim, iar câștigul ni-l micim. Rele pot să fie zilele de azi, când pământul în partea cea mai mare se cultivă și folosește mai rațional, când lumina învățaturii îți poate ușura traiul, când foametea generală nu poate fi, când plata muncitorimii e îmbunătățită, când soarta servitorilor e asigurată prin legi bune; când aproape întreaga natură e pusă în slujba oamenilor, când lucrul în economie e ușurat prin fel și fel de mașini și când iubăgia e stearsă? Nu, zilele nu sunt rele, nici grele, ci noi ni le facem grele prin păcatele noastre, în adâncul cărora ne am afundat.

Prin necredință, răutate, pizmă, lacomie, beție, lux, risipă și mândrie ne înmulțim poftele, prin lene și urmările triste ale acestor urâte păcate ne micșorăm câștigul.

Grele și mai noroase erau zilele bătrânilor noștri. Noroase, căci pământul nu era al Românilor, fiind iobăgie, munca era mai grea și anevoioasă, nefind mașini economice. Prigonirile confesionale erau zilnice; iobăgul pe vremuri era considerat ca un animal, și multe alte greutăți și asupriri erau asupra bătrânilor noștri.

Ei însă și-au știut ușura greul vieții, și-au știut însenina orizontul zilelor. Căsuțele lor simple dar frumos îmbrăcate sunau de loviturile brâzelelor (vâtașelor) dela război, și de zăvălul sucului. Fusul cu sfârșitul său îngana doinele și cântecele de șezătoare ale stăpânei sale.

Muirea timpurilor bătrâne este tipul muierii ecleziastului, care zice „muirea virtuoasă cântă de lăună și de in și lucrează cu mâinile sale sărguitoare. Lumina sa nu se stingea nici în puterea nopții, ea pune mâna pe furcă și degetele sale apucă fusul”. Da, rodul muncii casnice era toată haina ce o îmbrăca. Ea nu alerga la sațră să-și deie banii pe niște cărpe putrede și sdrențe străine, nu, căci își iubea portul frumos românesc, care încântă pe toată lumea înaltă.

Portul românesc e o frumusețe pe care o admiră lumea străină, și noi Români, durere, îl părăsim în multe părți. Portul național trebuie să fie pentru fiecare comoră scumpă, căci este semnul de deosebire a unui neam de celalalt.

Luăți dela un neam portul, cu toate comorile lui artistice, precum și datinile lui strămoșești, și i-ați luat și dreptul de a fi și a se numi neam între alte neamuri.

Duhul vremii cere dela noi mari opinii pentru înaintarea în toate direcțiunile, pentru apropierea noastră spre desăvârșirea biblică.

Acum ori nici odată să alungăm din sufletele noastre patima risipei averii materiale și intelectuale, a beției, care nimicește trupul și sufletul, a mândriei, căreia Dumnezeu se împotrivesc. E ceasul când trebuie să ne întoarcem la viața simplă dar frumoasă a bătrânilor noștri, cari înțelegeau, că luxul și risipa sunt începutul perirei noastre sigure. Să ne micșorăm poftele și vom fi bogați cu sufletul și în fapte.

Să cruțăm rodul muncii noastre pentru scopuri nobile și sfinte!

Să stringem bani albi pentru zile negre, ale noastre și ale neamului nostru. Pe ce putem cumpăra cu filerul, de ce să dăm galbenul? Ce putem face cu mâna noastră, de ce să cumpărăm din sațră? Să nu îmbogățim noi orașele, căci ne sărăcim satele!

Să aruncăm mătășurile și podoabele sub cari se ascund sdrențele și murdăria sărăciei. Să desbrăcăm haina străină și sdrențoasă și să îmbrăcăm cătrînța și iia a căror întogmire artistice ne transpun în trecutul nostru plin de vitejii eroice. Nă-

zuiți spre desăvârșire și fiecare să-și zică ca fiul rătăcit: „Scula-mă-voiu și mă voiu duce la tatăl meu, că acolo fericire este”.

Zaharie Manu.

NOUȚĂȚI.

Sedintă plenară consistorială. Azi a ținut consistoriul arhiepiscopozan prima sedintă plenară, după încheierea sesiunii sinodale din anul acesta, sub presidiul înaltpreasfinției Sale dlui arhiepiscop și metropolit *Ioan Meșianu*, luându-se dispozițiunile necesare pentru executarea concluzelor luate în sesiunea din anul acesta a sinodului arhiepiscopozan, iar asesorii nou aleși Dr. Vasiliu Bologa, Demetriu Câmpean și Dr. Vasiliu Stan au depus jurământul prescris.

Distincțiuni. Maiestatea Sa a conferit ministrului comun de război, baronului *Schönaich*, precum și ministrului comun de finanțe baronului *Burian* marea cruce a ordinului Sf. Ștefan, iar șefului de provincie *Vareschanin* demnitatea de baron. Distincțiunile s'au făcut din prilejul călătoriei M. Sale în Bosnia și Herțegovina.

Eforia școlilor centrale române ortodoxe din Brașov a ales președinte, în locul devenit vacant prin moartea protopopului Vasile Voinea, pe părintele Dr. V. Saftu.

Promotie. Domnul *Laurian Gherman*, unul dintre cei mai diligenți membri ai tinerimii noastre universitare, a fost promovat în 28 Maiu n. doctor în drepturi, la universitatea din Budapesta.

Nou rector al universității din Budapesta pe anul școlar 1910—1911 este ales profesorul și directorul clinice de chirurgie Dr. *Emeric Réczey* cu majoritate de voturi.

Publicațiuni oprite. Ministerul de interne a oprit intrarea în Ungaria a publicațiunilor tipărite de reuniunea germană-vieneză „Verein zur Erhaltung des Deutschthums in Ungarn”.

Impăratul Wilhelm, în urma invitației făcute de regele Carol, va lua parte la manevrele de toamnă ale armatei române, ce se vor ține în Dobruja.

Serbări jubilar. Profesorii universității ieșene au decis, ca în toamna anului acestuia, odată cu jubileul universității și al școlii de arte frumoase, să se inaugureze statuetele lui Cuza Vodă, M. Kogălniceanu precum și aceea ce se va ridica de comuna Iași în amintirea eroilor căzuți în războiul neațărnării. Tot atunci se va deschide o expoziție economică. Serbările vor fi onorate cu prezența suveranilor români.

Publicație jubilară. Cercul cetățenilor unguri sibiieni (Casina maghiară) ni trimite istoricul acestei societăți, alcătuit din prilejul jubileului său de 25 de ani de existență. Publicația conține și raportul despre activitatea cercului în anul 1909.

Teatru românesc în Sibiu. La 22 și 23 Iunie st. n. crt. vor avea loc reprezentații de teatru românesc, date de dlul Zaharie Bărsan și dna Olimpia Bărsan, artiști ai Teatrului național din București, cu concursul membrilor „comitetului filial din Sibiu” al societății pentru fond de teatru. Programa se va publica într'un număr proxim al foii noastre și se va afișa la timpul său.

Banca „Luncana” din Marghita (Bihor), înregistrată fiind la tribunalul din Oradea-mare, își va începe activitatea cât mai curând. Contabil al noului institut a fost ales dl *Stelian Russu*, contabil la „Timișana”, iar casier dl *George Vancu*, contabilul Riurenei din Capolnoc-Mănăștur. Noul institut financiar are o grea misiune de implinit în acele părți atât de expuse culturalicește și economicicește.

Preoteasa Eufrosina Urdea n. Verzea, din Cernatul Săcelelor, în etate de 63 de ani și în al 43-lea an al fericitei sale căsătorii, după lungi și grele suferințe, împărțită fiind cu Sf. Taina, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului Joi, în ziua Înălțării Domnului, la 9 oare a. m. Rămășițele pământești ale defunctei s'au așezat spre vecinicia odihnă Sămbătă în 11 Iunie (29 Maiu st. v.) a. c. în cimiterul bisericii Sf. Nicolae din Cernatul-Săcelelor, la 3 oare p. m. Odihnească în pace!

Calătoria lui Zeppelin, care era să se facă la Viena în 10 Iunie, s'a amănat pe toamnă. Contele Zeppelin voiește, până atunci, să mai facă unele îmbunătățiri la aparatul său.

Serate artistice. Sub scutul „Societății pentru fond de teatru român”, dlul A. P. Bănuț, Ionel Crișan și Ștefan Mărcuș vor face în Iulie un turneu artistic în următoarele orașe: Arad în 3 Iulie nou, Caransebeș în 5 Iulie, Oravița în 7, Lugoj în 10, Orăștie în 12, Sibiu în 17, Brașov în 21, Blaj în 24, Abrud în 26 și Bistrița în 31. — Programa seratelor conține recitări și o conferență „Despre artă” de dl Bănuț, apoi cântări alese din compozitori clasici și naționali și executate de dlul Crișan și Mărcuș, acompaniați la piano de artiști și diletanți de valoare.

Pentru văduva lui Björnson parlamentul Norvegiei a votat o penziune pe viață de 1600 coroane anual.

Concursul de aviațiune în Budapesta. Aviaticul Frey a căzut Joi cu aparatul său dela o înălțime de zece metri tocmai d'asupra unei tribune, și a rănit șase persoane, între care este și un român cu soția sa. Răniții au fost duși la spital. Aeroplanul s'a sfărmat, Frey a scăpat teafăr.

Ploi mari se vestesc din numeroase localități. În comitatul Hunedoarei torentul de apă a dus aproape întreg satul Herțegani. Un bătrân și o fetiță s'au înecat în valuri. Drumurile sunt pline de apă. Pagubă considerabilă s'a făcut și în sâmbătă. — Comunicația pe linia Predeal-Ploiești, în urma ploilor torențiale, este întreruptă pe câteva zile.

Băi în Dumbravă. În Dumbrava Sibiiului, la moara „Schreyer”, s'au terminat și s'au deschis zilele aceste băile, cu bazine separate pentru domni și pentru dame. O baie costă 20 bani, pentru copii 10 bani.

Intruniri colegiale. Ceice au făcut examenul de maturitate în 1900 la gimnaziul nostru din Brașov, sunt rugați să vie la întâlnirea colegială pusă pe ziua de Luni în 11 Iulie nou în sala festivă a gimnaziului brașovean. — Colegii, cari în 1900 au dat examenul de maturitate în Blaj, precum și ceice au absolvit în 1899 clasa VII gimn. în Blaj, dar examenul de maturitate l au făcut la alte gimnazii, sunt invitați la întâlnirea frățască, ce se va ține în Blaj la 23 Iunie n. a. c.

Hymen. Dșoara *Silvia Frâncu* și domnul *Victor Ungur*, teol. abs. și rig. în drepturi, își anunță cununia, care se va serba Luni în 20 Iunie 1910 st. n. (a doua zi de Rosalii) la 6 oare p. m. în biserica română gr.-or. din Cetea (u. p. Teiuș—Tövis).

— Dșoara *Aurora Mazere* din Toplița română și dlul *Ioan Stănescu*, candidat de preot din Someșul-rece, fidanțați.

Greva tipografilor. Proprietarii tipografilor din Brașov s'au intrunit Duminecă și au semnat o declarațiune, în care se obligă să nu primească sub nici o condițiune în atelierele lor pe lucrătorii, cari aparțin „Societății tipografilor și turnătorilor de litere organizați din Ungaria”. Se nădădăduște, că între proprietari și lucrătorii viitori se vor stabili stări normale satisfăcătoare și nu se va mai primejdui buna armonie între muncitori și patroni.

Cutremur. În provincia *Avellino* în Campania s'a produs în săptămâna trecută un violent cutremur. În orașul Calitri s'au prăbușit mai multe clădiri. Vr'o 30 de morți s'au scos dintre ruine. Regele Victor Emanuel și regina Elena a plecat îndată spre locurile pustiite de cutremurul de pământ. Cutremurul a durat 15 minute și s'a simțit până la Portici și în ținutul Vesuviului. E mare spaimă în popor.

Sfințirea bisericii gr. cat. din Crișău se face Duminecă în 26 Iunie n. Serviciul divin se începe la orele 8 dimineața. La liturgie va cânta corul teologilor din Blaj. La ora 1 prânz comun, la 4 petrecere populară și sara la 8 concert după care urmează dans.

Fără câni. Deși s'a zis, că orașul Constantinoplei nu se poate închipui fără câni, stăpânirea turcească a hotărât, că va stărpi din capitală toți câinii fără stăpân. În Stambul și în Pera oamenii poliției au prins aproape toți câinii din strade și, în-cărești în trăsuri mari, i-au dus nu se știe unde. Se zice, că până acum au dispărut din Constantinopol 30 de mii de câni.

Aviz medicilor români. Pretura din Agnita (Szentagota) a publicat concurs pentru postul de medic cercual în cercul Meșdorfului (Mártonfalva, comit. Târnava-mare). La acest cerc aparțin opt comune cu poporațiune în majoritate română. Terminul de concurs expiră în 30 Iunie st. n. Cererile sunt a se adjușta conform dispozițiunilor cuprinse în articolul de lege XXXVIII. din 1908. Concurentul, pe lângă cunoașterea limbii maghiare, are de a dovedi și cunoașterea limbii române și germane.

Societatea pentru fond de teatru, cercul Dej, ține adunare ordinară în 26 Iunie n. la orele 4 d. amez în Dej, în sala cea mare a hotelului „Hungaria”, iar sara, la orele 8, se dă reprezentație teatrală, tot la „Hungaria”, jucându-se piesele „Creditorii” de V. Alecsandri și „Pentru ochii lumii”, comedie de Labiche. După teatru urmează dans.

Impotriiva banchetelor. Ordinul bu-nilor templieri din Ungaria a dat un apel, adresat către cei ce fac esamenul de maturitate, îndemnând tinerimea să renunțe cu totul de a sârba trecerea esamenului de maturitate cu chefurile obicinuite la banchete; căci asemenea petreceri nu se potrivesc nici cu seriozitatea unui om declarat matur, nici cu menirea tinerimii chemate îndeeșbi să poarte lupta împotriva alcoolismului.

Premierea junincelor de prăsilă o va face Reuniunea română agricolă sibiană Marți la 21 Iunie n. în pășunea comună din Aciliu; în pășunea vițelilor din Șanta (Săliste) și în pășunea comunei Săcel, ear Joi la 7 Iulie n. c. în comuna Sebeșul-inferior. Programul îl publicăm în numărul nostru viitor.

Visurile unui aviat. Curtiss, aviaticul american, a spus zilele acestea unui ziarist, că mașinele sburătoare vor izbuti în curând, la vreme de război, să nimicească flotele cele mai puternice din lume. Mașinile de sburat vor putea lua cu sine materii explosive, și o bombă bine îndreptată din văzduh va cădea asupra uriașului vas de război, sfărâmându-l la moment în mii de bucățele. Astfel după Curtiss, zilele celebrilor vase „dread-nought” ar fi numărate.

La fondul Victor și Eugenia Tor-dășianu pentru înzestrarea fetelor sărace, al „Reuniunii meseriașilor români din Sibiu”, au mai dăruit: Aron Meșianu, paroh (Noorich), în amintirea soției sale Maria n. Micu și al fiului lor Aronel, 1 cor.; Dr. Nerva Onou, adv. (Baia de criș), 5 cor.; Vasile Domșa, protopresb. (Orăștie), 2 cor.; Petru Bota, croitor, 1 cor.; Dr. Ioan Fruma, adv., 2 cor.; Nicolae Suliță, profesor (Brașov), 1 cor.; Alexandru Fugăță, cleric cursul II; Ioan Ignaton, cleric cursul I, câte 10 bani; Vasile Damian, protopresbiter (Brad), 20 bani; Viorela Pop, 10 bani și dna Aurelia Peneș n. Sevcioi (Buteni), 3 cor.

Anunț. Se caută un învățător pensionat cu sorisoare bună românească și ungurească, pentru un post de scriitor într'o cancelarie. Cel cântăreț și cu cunoștință la stupărit va fi preferit. A se adresa la redacția „Telegrafului Român”, de unde i se vor da informațiuni detaiate.

Mulțumită.

Taturor celor ce la moartea preaiubitului meu soț protopopul Vasile Voinea s'au prezentat să-i dea ultimul onor, petrecându-l la mormânt și celor ce cu vorbe mângâietoare au căutat să-mi aline înădăta durerea pentru această grea pierdere, le exprim în numele meu și al familiei mele profundă mulțumită.

Brașov, în 26 Maiu 1910.

Văd. Elena protopop Voinea.

Posta redacției.

Dlul I. P. în C. Protocolul concluzelor comitetului parohial se păstrează totdeauna la oficiul parohial, fără privire la aceea, că prezidentul comitetului parohial e preotul, ori alteineva. Obligațiunile, hărțile de valoare etc., cari formează averea bisericii, le păstrează epitropia, în ladă cu trei chei, dintre cari fiecare epitrop are câte una, iar unde sunt numai doi epitropi, a treia cheie o are preotul. Că acum lada unde s'a păstrat, în biserică, la unul dintre epitropi ori la paroh, e chestie de încredere, și vine rezolvată după împrejurările locale.

Nr. 261/1910

[196] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea parohiei Ripa-Rimetului (cl. III-a) se esorie concurs re-
pețit cu termen de 30 zile dela prima
publicare în acest jurnal.

Venitele, cu întregirea presorisă dela
stat sunt cele însemnate în coala B.

Cereri de concurs se vor înainta
subsemnatului oficiu, în termenul sus in-
dicat, în care timp concurenții, pe lângă
observarea restricțiunilor reglementare,
sunt îndatorați a să prezenta în vre-o Du-
minecă sau sârbătoare la biserică, spre
a cânta și predica resp. celebra.

Alba-Iulia, 9 Mai 1910.

Oficiul protopresbiter al tractului
Alba-Iulia, în conțelegere cu comitetul
parohiei.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Nr. 48/1910 of. par.

[194] 1—3

Publicare de licitație minuendă.

Comuna bisericească ortodoxă română
Ciceu-Poeni, protopresbiteratul Dej, comi-
tatul Solnoc-Dobâca, pe baza planului și pre-
liminarului de spese aprobat de Prea Ven.
Consistor arhid. cu datul de 6/19 Maiu Nr.
5099 Bis. 1910, dă în întreprindere prin li-
citație publică minuendă, ce se va ținea la
8/21 Iunie a. c. la orele 2 p. m. zidirea
bisericeii și a unei nouă sale de învățământ.

Prețul strigării pentru biserică e de
24.822 cor. 71 fil., iar pentru sala școalei de
învățământ 2000.

Comuna bisericească dă următorul ma-
terial: peatra, cărămida, nășipul, lemnele tre-
buincioase pentru stat la zidire, zilele de lu-
cru cu palma și cărăușia întreagă.

Planurile și preliminarile de spese, pre-
cum și condițiunile de licitație se pot vedea
la oficiul parohial până în ziua licitațiunei.

Comitetul parohial își rezervă dreptul
a da edificarea acestora, la acei întreprinză-
tori în cari va avea mai multă încredere și
vor oferi mai mare garanță.

Ciceu-Poeni, 22 Maiu 1910.

Din încredințarea comitetului:

Alexandru Sighiartău

Ioan Marcus

paroh presid.

notar.

Văzut:

Teodor Herman

prot.

Nr. 383/1910.

(197) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a
Porcurea, în protopresbiteratul Geoagiuului,
prin aceasta se publică nou concurs cu ter-
min de 30 zile dela prima publicare în „Te-
legraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post
sunt cele fasonate în coala B. pentru între-
girea dela stat a venitelor preoțești.

Cereri de concurs, instruite conform
normelor în vigoare, se vor înainta subse-
mnatului oficiu în termenul deschis, în care timp
concurenții — pe lângă observarea prescri-
selor regulamentare — au a se prezenta în
vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică,
spre a cânta și predica, respective celebra.

Geoagiu-Algyógy, 28 Maiu v. 1910.

Oficiul protopresbiter al tractului Ge-
oagiu, în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 340/910.

[195] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan
cu drept de succesiune lângă parohul Ioan
Crăciun din parohia de clasa a treia
Glâmbocă, protopresbiteratul gr. or. al
Avrigului — în sensul rezoluțiunii Prea-
venerabilului Consistor arhidiecezan din
16 Martie 1910 nr. 2346 B. prin aceasta
se esorie concurs cu termen de 30 de zile
dela prima publicare în „Tel. Rom.“

Emolumentele împreunate cu acest
post de capelan sunt jumătate din veni-
tele fasonate în coala B. pentru întregirea
venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de
capelan să și substearnă cererile concu-
suale instruite conform legilor în vigoare
la subscrisul oficiu protopresbiter al gr. or.
al Avrigului în Avrig (posta Avrig, Fe-
lek, Szebenmegye) până la termenul sus
indicat, având a se prezenta în vre o Du-
minecă sau sârbătoare la biserică spre a
cânta eventual celebra și cuvânta și a
face cunoștință cu poporul și poziția co-
munei.

Avrig, 16 Maiu 1910.

Oficiul protopresbiter al gr. orient. al
Avrigului în conțelegere cu comitetul pa-
rohial concernent.

Ioan Cădea
protopop.

Nr. 220/1910.

(193) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător
la școala confesională din Lunca, proto-
presbiteratul Hațegului, se publică prin acea-
sta concurs cu termen de 30 zile dela prima
publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post
sunt:

1. Salar din repartitie 600 cor., restul
până la 1000 cor. se va cere dela stat.
2. Cuartir în edificiul școalei.
3. Lemne de foc 4 stângini, din cari se
va încălzi și sala de învățământ.

Concurenții au să-și înainteze cererile,
instruite conform normelor din vigoare, sub-
semnatului oficiu protopresbiter al în termenul
deschis, având a se prezenta înainte de ale-
gere poporului în biserică spre a face cu-
noștință.

Hațeg, în 24 Maiu 1910.

Oficiul protopresbiter al gr.-or. al trac-
tului Hațeg în conțelegere cu comitetul pa-
rohial concernent.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Licitație.

Comuna bisericească ortodoxă ro-
mână Merchiaș, tractul Cohalmului, pe
baza planului și preliminarului de spese
aprobat de Prea Ven. Consistor arhidiece-
zan sub Nr. 5075 Școl. 1910 publică lici-
tație minuendă pentru adaptarea edificiului
școalei conf. ort. la 19 Iunie a. c. st. n.
la 2 ore d. a. în localul școalei.

Prețul de strigare e 3000 cor. 84 fileri.
Materialul brut îl dă comuna bisericească.

Vadiu 5% dela prețul strigării.

Planul și preliminarul de spese ase-
menea și condițiile de licitare se pot ve-
dea la oficiul parohial. Comitetul paro-
hial își rezervă dreptul de a alege dintre
licitanți pe acela, în cari are mai multă
încredere.

Mercheaș, în 21 Maiu 1910.

Din încredințarea comitetului paro-
hial.

[192] 2—2

Ioan Leuca,
capelan protopresbiter.

Nr. 329/910.

[186] 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învăță-
tor la școala confesională din comuna
Gusu, tractul Mercurei, prin aceasta se es-
orie concurs cu termen de 30 zile dela
prima publicare în „Tel. Român“.

Emolumentele împreunate cu acest
post sunt: 600 cor. din repartitie, cvartir
și lemne.

Doritorii de a ocupa acest post au
să-și aștearnă suplicile lor de concurs in-
struite conform normelor în vigoare sub-
semnatului oficiu în termenul sus indicat.

Mercureș, 8 Maiu 1910.

Oficiul protopresbiter al gr. orient. al
tractului Mercurea în conțelegere cu co-
mitetul parohial.

Avr. S. Pecurariu
protopresbiter.

Nr. 203/1910.

[191] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învă-
țător la școala gr. or. rom. din Brateiu,
prin aceasta se publică concurs cu termen
de 15 zile dela prima publicare în „Tel.
Român“.

Emolumentele împreunate cu acest
post sunt dela comuna bisericească 330
cor. la salar fundamental, cuartir în edi-
ficiul școalei și folosirea unui pătrar de
jugăr grădina, iar pentru restul la salarul
fundamental până la 600 cor. resp. 1000
cor. se va cere întregire dela stat precum
și cuinșenalele legale.

Alesul învățător va fi îndatorat afară
de instrucțiunea în școală, a instrua tine-
rimea în cântările bisericești și a cânta
cu acestia la sfânta liturgie în Dumineci
și sârbători fără altă remunerație.

Brateiu, la 26 Aprilie 1910.

Ioan Muntean
not.

Sever Chețian
par. prez. com. par.

Văzut: Mediaș, la 28 Aprilie 1910.

Oficiul protopresbiter al:

Romul Mircea
protopop.

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orișicare
mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate
ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

I.

Adormirea Maicei Domnului
Bunavestire
Nașterea Domnului Iisus Christos
Fuga la Egipt
Iisus în biserică de 12 ani
La nunta din Cana
Iisus pe mare
Invierea lui Lazar
Schimbarea la față
Răstignirea lui Iisus Christos
Punerea în mormânt
Invierea Domnului
Înălțarea — Floriile
Tăierea împrejur
Nașterea Maicei Domnului
Pogorârea Duhului sfânt
Nașterea sftului Ioan Botezătorul
Grigorie, Vasilie și Ioan
Adormirea sfintei Ane
Aflarea capului sf. Ioan Botezăt.

II.

Iisus pe Cruce
Înălțarea sfintei cruci
Ilie prorocul în carul
de foc
Tăierea capului sfân-
tului Ioan
P. Grigorie teologul
Sf. Vasilie

III.

Botezul Domnului
Constantin și Elena
Sfântul Dumitru călare
Sfântul George
Maica Domnului
Petru și Pavel
Arhanghelii Mihail și
Gavriil
P. Ioan Gură de aur
PP. Ioachim și Ana

IV.

Arhanghelul Mihail
„ Gavriil
Apostol ori-care
Domnul Christos
Iisus în muntele Mas-
linilor
Sfântul Dumitru
Sfântul George
Ilie Prorocul
Ioan în pustie
Sfântul Nicolae
„ Simeon
„ Andrei
Evangelistul Ioan
„ Luca
„ Marcu
„ Mateiu
Prorocul Zaharia
Apostolul Iacob
„ Filip

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.				
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.				
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100
foarte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35—	40-60	51-80	70—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28—	34-60	42—	56—	70—
fine . . .	26-60	29-40	46-20	56—	72-50	23-10	27-30	40-60	49—	65-80	20-30	23-80	35—	43-40	60-20	18-20	21—	30-80	39-20	56—
simple . . .	14—	16-10	18-20	26-50	36-40	12-60	14—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-90	19-60	26-60

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, tinichea și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din orișice fel de materii și de orișice coloare pe lângă condițiile cele mai favorabile